

Bilag I.

Justitsministerens besvarelser af spørgsmål fra udvalget.

I. Vedr. forslag til lov om ægteskabs indgåelse og opløsning.

Kapitel 2. Ægteskabsbetingelser.

Spørgsmål 1:

Skal ordet „åndssvag“ i forslaget § 10 fortsat opfattes i overensstemmelse med afgrænsningen (IK under 75) i landstingsudvalgets betænkning fra 1938, uanset at hovedlinjen i de i 1938 gennemførte bestemmelser i øvrigt var principielt forskellig fra det nu foreslåede, og at de andre 1938-ændringer nu ønskes slettet?

Svar:

1. Efter den gældende ægteskabslov § 10, således som den er formuleret i 1938, må bl. a. den, som er åndssvag, ikke indgå ægteskab uden justitsministeriets tilladelse. Som nævnt i udvalgets spørgsmål blev afgrænsningen af åndssvagegruppen drøftet i landstingsudvalgets betænkning om ændringen i 1938, som indeholder følgende udtalelse, jfr. Rigsdagstidende 1937-38, tillæg B, sp. 739:

„Efter forhandlingen med lægeautoriteterne er der i udvalget enighed om, at ordet „åndssvag“ ikke omfatter de såkaldte „sinker“, men som hovedregel kun de personer, hvis intelligenskvotient efter lægelig undersøgelse, foretaget i overensstemmelse med de nu anvendte intelligensmålinger, ikke overstiger 75, en opfattelse, der deles af justitsministeren.“

Disse bemærkninger må ifølge Ernst Andersen, Ægteskabsret I, 1954, s. 36, anvendes som grundlag for fortolkningen af ordet åndssvag, også i andre love, idet der ikke nogetsteds i lovgivningen findes en definition af begrebet.

2. I overensstemmelse med udtalelsen i landstingsudvalgets betænkning har justits-

ministeriet i sin praksis fastholdt en intelligenskvotient på 75 som kriterium for, hvilke personer der er omfattet af ægteskabslovens § 10. Personer med en højere intelligenskvotient end 75 har således kunnet indgå ægteskab uden justitsministeriets tilladelse efter § 10. Der kan dog i denne forbindelse være grund til at fremhæve, at både åndssvageforsorgen og retslægerådet ikke helt sjældent i erklæringer i sager om tilladelse efter § 10 har forudsat, at sådanne personer kunne være omfattet af bestemmelsen.

3. I betænkningen om ændring af § 10 i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning (nr. 263/1960) udtaltes det s. 18, at der i udvalget var enighed om, at samtlige kategorier af åndssvaghed burde bibeholdes i § 10. Udvalget overvejede ifølge betænkningen s. 22 en anden betegnelse for åndssvaghed; „evnesvag“ eller „evnesvag i højere grad“. Under hensyn til, at begrebet „åndssvaghed“ konsekvent anvendes i dansk lovgivning i øvrigt, fandt man det imidlertid mest hensigtsmæssigt at opretholde den hidtidige terminologi.

4. Ægteskabsudvalget tilsluttede sig i betænkning II, s. 34, disse synspunkter.

5. I en udtalelse om ægteskabsudvalgets lovforslag anførte bestyrelsen for statens åndssvageforsorg, at man ikke på det foreliggende grundlag fandt det muligt at tage stilling til spørgsmålet om åndssvages indgåelse af ægteskab, og man henstillede derfor, at dette spørgsmål blev gjort til genstand for fornyet udvalgsbehandling.

Under henvisning til denne udtalelse henstillede socialministeriet til overvejelse, om det måtte være muligt nu at gøre spørgsmålet om åndssvaghed til genstand for mere dybtgående overvejelser, eventuelt udvalgsbehandling.